

Sygn. akt III KO 88/21

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **D. J. M.**

oskarżonego o czyn z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 3 grudnia 2021 r.,

wniosku Sądu Okręgowego w B.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

zawartego w postanowieniu z dnia 26 października 2021 r., III K (...),

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wniosek uwzględnić i sprawę przekazać do rozpoznania

Sądowi Okręgowemu w G..

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 października 2021 r. Sąd Okręgowy w B. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że z dołączonego do akt sprawy odpisu opinii sądowo-lekarskiej, dopuszczonej jako dowód w sprawie III K (...), toczącej się przeciwko D. J. M., wynika że aktualny stan zdrowia oskarżonego stanowi przeciwwskazanie do podróżowania transportem komunikacji publicznej jak również w warunkach konwoju, jednak należy rozważyć uczestnictwo oskarżonego w czynnościach procesowych w sądzie znajdującym się najbliżej jego miejsca zamieszkania. Sąd nadmieniał również, że biorąc pod uwagę wnioski ww. opinii nie

ma przeciwwskazań, aby postępowanie takie mogło być prowadzone przed Sądem Okręgowym w G..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Okręgowego w B. zasługiwała na uwzględnienie i sprawę należało przekazać do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

W jednolitym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że kryterium „dobra wymiaru sprawiedliwości”, które stanowi podstawę do przekazania sprawy innemu sądowi w oparciu o przepis art. 37 k.p.k., należy wiązać również z tym, że w sprawie materializuje się ryzyko nierozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy bez zbędnej zwłoki na skutek wystąpienia trudności związanych ze stanem zdrowia oskarżonego (stwierdzonym opinią lekarską), który uniemożliwia mu stawiennictwo w sądzie właściwym miejscowo, a czyni realnym udział w postępowaniu w innym sądzie, bliższym miejsca jego zamieszkania (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 marca 2021 r., sygn. IV KO 8/21, SIP «Legalis» nr 2580293; z dnia 10 lutego 2021 r., sygn. III KO 5/21, SIP «Legalis» nr 2532385; z dnia 4 lutego 2021 r. sygn. IV KO 139/20, SIP «Legalis» nr 2532453, z dnia 16 maja 2018 r., sygn. V KO 30/18, SIP «Legalis» nr 1781836).

Z opisaną wyżej sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Z wniosków opinii biegłych z zakresu medycyny sądowej oraz neurochirurgii, wydanej przez specjalistów z (...) Uniwersytetu Medycznego w dniu 23 kwietnia 2021 r. do sprawy o sygn. III K (...), w której D. J. M. również występował w charakterze oskarżonego, wynika, że cyt.: „mając na uwadze wynik badania sądowo-lekarskiego należy przyjąć, że aktualny stan zdrowia D. M. stanowi przeciwwskazanie do podróżowania transportem komunikacji publicznej, jak również w warunkach konwoju. W opiniowanym przypadku ze względu na stan zdrowia należy rozważyć uczestnictwo oskarżonego w czynnościach procesowych w Sądzie znajdującym się najbliżej jego miejsca zamieszkania np. w formie wideokonferencji. Ponadto biorąc pod uwagę ograniczenie sprawności ruchowej badanego (poruszanie się o kuli) i odczuwane przez niego silne dolegliwości bólowe należałoby umożliwić mu składanie zeznań w pozycji siedzącej, w miarę

możliwości w najniższych kondygnacjach budynku lub w pobliżu windy” (k. 985-994 akt o sygn. III K [...], t. V). Ponadto ze znajdującego się w aktach niniejszej sprawy wydruku z bazy NOE-SAD wynika, że po zwolnieniu D. J. M. z Aresztu Śledczego w G. na przerwę w wykonaniu kary, przebywa on w G. przy ul. S. (k. 5 akt o sygn. III KO [...]).

Wobec powyższego, celem usprawnienia procedowania, za słuszny należało uznać postulat sądu właściwego miejscowo i sprawę przekazać innemu sądowi równorzędnemu na podstawie przepisu art. 37 k.p.k. Z uwagi na stan zdrowia oskarżonego oraz zdiagnozowane u niego przez biegłych trudności w poruszaniu się warunkiem rozpoczęcia procesu i jego zakończenia w rozsądnym terminie jest przekazanie sprawy do rozpoznania temu sądowi równorzędnemu, który z uwagi na swoje usytuowanie (możliwość dojeżdżania oskarżonego na rozprawy przy jego kondycji zdrowotnej) stwarza realną możliwość przeprowadzenia postępowania z aktu oskarżenia wniesionego przeciwko oskarżonemu D. J. M.. Nadmienić należy, że wprowadzie *de lege lata* obecność oskarżonego na rozprawie nie jest już — jak to było onegdaj — obligatoryjna (art. 374 § 1 zd. pierwsze k.p.k.), to jednak w interesie wymiaru sprawiedliwości leży stworzenie takich warunków organizacyjno-technicznych, by uprawnienie podsądnego do aktywnego uczestnictwa w postępowaniu i realizowania prawa do obrony (przez udział w rozprawie sądowej) miało charakter rzeczywisty, a nie iluzoryczny. Do wystąpienia ryzyka tego typu niepożądanych deformacji prawa do obrony (w tej warstwie, w której prawo to może być przez oskarżonego realizowane przez aktywne uczestnictwo w rozprawie sądowej) mogłoby dojść, zważywszy na kłopoty z dotarciem przez oskarżonego do sądu właściwego miejscowo wynikające z (potwierdzonego w opiniach biegłych) złego stanu zdrowia oskarżonego, utrudniającego mu podróżowanie na dłuższe odległości. Uwzględniając z tych powodów inicjatywę sądu miejscowo właściwego sprawę D. J. M. przekazano do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G..

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

